איך און זיי.

ז.

פערציינהע פריינד: א קליינע פארדע־דע ביים לעצטען קאפיטעל — „שנייד ווען די זונן שיינט!״

איך וואלט געקענט אנפאנגען גלייך פון ענין, נור דיזע הקדמה אין איין ליין איז א רעכטפערטיגונג פאר מיין יונגענד.

עס איז געווען אן אבענד, ווען איך בין גליקליך געווען. מיין ווילען איז דאן ווי צורינען געווארען גלייך מיט׳ן רעגען וואס האט גענאסען, האט זיך בעהעפט מיט דער טונקעלקייט פון דער נאכט און איז פערשלונגען געווארען אין דער רוים, הויך און אטהעם פון דער נאטור.

„וויל — און דו לייבסט.

„וויל ניט — און דו ביסט גליקליך.

„פערגעס אן זיך — און דו לעבסט.

„געדענק אן זיך—און דו ביסט טויט.

דיינע עדעלע געפיהלען — די הויפט סטרונעס פונ׳ם מענשליכען לעבענס פידעל — שפילען דיר נור ווען דיינע אנדערע געפיהלען זיינען צו קבורה געקומען.

די עדעלע געפיהלען טויטען און זיי־נען מחיה מתים.

די גראבע אירדישע געפיהלען טהוען אויך דאס זעלבע. נעהם דאס ערשטע. לעב און געניס באטש אלעס ארום איז טויט. זיי לעבען און געניסען ווען אלעס ארום זיי איז פול מיט לעבען, דערפאר טאנצט דער טייפעל, דאס נשמות, ביי זיי דעם ערשטען ווייוואט.

ווען דו ביסט אהן ווילען, ביסטו אויך אהן שנאה און אהן קנאה, אהן יסורים און אהן ליידען, ביסטו שוין אלץ שונאים אהן פיינד, ביסטו צופריעדען מיט אלעס אפילו מיט די שווארצע הימלען און גא־סע נאסען און געפינסט אין זיי דעם רייץ פון טעבנישען פוץ. ביסט שוין ארומגערינגעלט מיט פריינד, האסטו שוין הענט וואס העלפען דיר פלאסטע־רען דעם וועג.

איך טראכט: ווען איך זאל אימער אזוי זיין, וואלט איך אויך ניט געקענט וויינען בלויז אויף איין אויג, טאנצען בלויז אויף איין פוס און ארבייטען בלויז מיט איין האנד. ווער שמועסט ווען איין אויג דארף קאפען א טרעהר און דאס צווייטע שמייכלען; איין פוס געהט צו א לויה, דער צווייטער צו א שמחה; איין האנד דארף ארבייטען אין אבגרונד און די צווייטע אין רוים.

זיי מיינען מען קען עס.

מיין פריינד, זיי אויף א מאמענט גע־באכט מיט מיר און וועסט פערשטעהען ווארום עס איז געקומען צו א פארערדע און שלום רעדע צוזאמען.

ניט איטליכער קען וויינען אויף א חתונה און ניט איטליכער קען טרויערן אויף דעם וועלט שמערץ דאן ווען עס שפילען אזוי פיעל פידלען בעת׳ן אי־בערשמידען א פערד די הינטערשטע פארקאוועס כדי ער זאל זיך קענען ברי־קען שטארקער טאקע צום זייט פון די שמידער.

מען שטיעדט אין אלע גאסען. פיעד־לען שפילען, מיילער זינגען שירה, הענט פליעסקען און איך וויל און איך מוז וועלען — הייסט ווי קען איך אהן הענט זיך פגנעהן און ווי האב איך אהן א פארערדע געקענט אויסקומען?

האסט געזעהען א שמיעד? ער שטעהט מיט׳ן קלינגען, גרינגען האמע־ריל און פאכט זיך דערמיט־זוי א קא־פעלמייסטער מיט׳ן טייטעל, עס שמיעדט גאר א קלענערער פון איהם. ער שמיעדט, דער קלענערער הארעוועט און דער שאפער איז דאך גרעסער.

ער קען זיך אבער אהן דעם קלענערען ניט בעגעהן.

און דערפאר בין איך געקרענקט ווען זיי וואלטען ווילען מיך שיקען אין עולם האצילות מיט א געלאטעט מלבוש.

צו אסקעזע, מיין פריינד, איז נאך ווייט!

„דער עיקר איז ניט דער לייב נור דער מין לייב, דער מהות. זאל בי דיר דער ווילען זיין אויסגעשמיעדט און זאל דער לייב א לייב זיין.

וואס העכער מעהר ניט נאטירליך. ווערסט א שעפער דארפסטו אויך הא־בען וואס צו צושטערען.

א גאט איז נאך ערגער: ער פויעט אלע טאג טויזענד וועלטען און אזוי פיעל צושטערט ער.

פאראן יחידות און וואס זיי צווייפלען ניט.

ביי אנדערעס איז זיי אבער געגוג דער מין.

דער מין מיינען זיי לעבט עבינ.

נו, און וויפיעל האבען זיי יחידים?

אמאל בעשאפט דער יחיד א מין.

און וויפיעל מינים האט שוין דער יחיד אומגעבראכט?

דער לייב איז א לייב, ווען דו וועסט פאלגען דעם צווייטען געבאט: ניט לעג צו און ניט נעהם אוועק.

נור יענער אבענד איז אנדערש און פערשיידען ווי ביי זיי געווען.

אז זיי ווילען זעהען א שד דארפען זיי פסולת ברענגען. דו זאלסט דיין פסולת אנצינדען און דער שד וועט פערשוואונ־דען.

פערטרייב דעם שד און דו וועסט שאפען.

דאס בעסטע, פערברען איהם און דאס פסולת פון דיין הארצען.

אז דיין הארץ איז ריין און דיין בע־געהר פערשוואונדען, קענסטו זיך אום־קעהרען צו זיך אליין.

איך האב דעם שלייער ארויפגערוקט און א קליין ווינטעלע האט איהם גע־זאלט צוריק אראבבלאזען. איך האב ווידער געזאלט אריינרוקען מיין האנד אין זייער ראד און די וואקכאנאליע האט זיך געזאלט אנפאנגען.

איך האב געזאלט ארויפשטעלען מיין פוס אויפ׳ן ערד מאשין. איינער וואלט געקומען און מיך געלערענט דעם צוויי־טען שטעלען. צו אזעלכע זאכען איז ער א מאדים. די ערד האט איהם געפא־רען, אויף איהר לעבט ער, צו׳ן איהר ציהט עס איהם און פאר מצוה שדכנ׳ט ער מיך צו׳ן איהר.

די מאמע ערד.

די גוטע, נארישע מאמע.

ער קוקט אראב צו׳ן איהר, ווייל עס איז איהם לייכטער.

און זי שמייכעלט צו׳ן איהם. די מא־מע האט אויך ליעבער דעם געטרייערען.

ווען איך האב איהם פון דער הויך דערצעהלט, האט ער זיך בעקלאגט אויף קאפ שווינדעל. איך האב איהם פערשטאנען און ער איז מיר פון דאן אן א בעל חוב געבליבען. ער צאהלט מיר ווען עס קומט צו ערד זאכען.

ער האט מיך פיעלע מאל שפאנען געלערענט.

וואו עס איז נייע — זאגט ער — דארט איז גליטשיג און וואו ס׳איז גליטשיג איז גוט א גאגעל. ניטא קיין רחמנות אויף דאס גלאטקייט. איידער פאלען, בעסער מאך א לאך.

און אז ער זאגט עס, טאר איך ניט צווייפלען.

צווייפלען איז ביי איהם א פערברע־כען.

אפטמאל איז ער ברוגז ווען ער דער־מאהנט זיך אז ביי מיר איז עס א שעה־נע מדה.

ווייל ער האט מורא פאר דער הויך.

און ווייל איך האב מורא פאר דער ניע־דער.

ער איז מיט איהר צו היימיש און דערפאר לערענט ער מיך ווי דעם פוס צו שטעלען.

ער וואלט עס יעצט געווען געטהאן.

אבער דאס מאל האב איך הענט גע־קראגען און זיי האבען דאס ווינטעל געקענט גובר זיין און דערפאר — מיין פריינד — דיזע פארערדע.

וועט דאס זיין א פארערדע צו עפעס?

דערוויל האב איך א שנייד געטהאן ווען די זונן האט געשיינט. וועט זי ווי־טער שיינען?

דאס פרעג איך ביי זיי. דער שמיעד איז דער קינסטלער, עס שמיעדט אבער דער קלענערער.

ב. גאלדשטיין.

פערלאנגט בוקוואלד׳ס ברויט

די בעסטע און ריינסטע, געמאכט אונ־טער די סאניטאריום לאוס. יעדער איז ווילקאמען צו בעזוכען די בעקער שאפ.

123 Salter St. Phone M. 7198

גרויסע גענז און בילינ.

יעצט איז די צייט צו האדוווען גענז פאר׳ן ווינטער און דאס בעסטע פלאץ אויף צו בעקומען איז ביי די

סיטי פראדוס קאמפאני.

אויך קאטשקעס און טשיקענס, פרישע געלעגטע אייער אלעס צו די בילינסטע פרייזען. פהאן גערי 3379

456 פאסיפיק עוו. (82

זויכט׳ג פאר תלמוד תורה שולערס.

מיר האבען ערהאלטען בית ספר עברי, פרייז 40 סענט. אויך אנדערע העברעאישע מעטהאדעס קענט איהר קריגען ביי אונז.

די פאלקס בוכהאנדלונג

ב. מיללער און י. הורוויטש, פראפס.

824 Main Street Phone Main 3721

וויניפעגער נאטיצען.

פון י. פ.

די גוואלדיגע אונצופריעדענהייט אי־בער דער גאנצער וועלט פון די אריסע געגען דעם יקרות, האט איך דערגרייכט אונזער שטאדט. איך דא הערט זיך דער יקרות אינצופריעדענהייט. און ווער ווייס וואס ס׳קען פאסירען אין דער נאהענטער צוקונפט, אויב מען וועט ניט בעצייטענס פערמיידען א צוזאמענ־שטויס! און ווער איז שולדיג? די „פער־פלוכטע׳ קאפיטאליסטען? ניין, דיזעס מאל די ראדיקאלען. זיי האבען דאס אנגעמאכט דעם יקרות, „פערכאפענדיג די סיטס אין די שוהלען און בעצאהלענ־דיג אזעלכע הויכע פרייזען פאר איבער יו״ט. — „סטייטש, פרעגט מיך א איד, וואו איז דאס געהערט געווארען אז מיט אמאל זאלען די פרייזען אזוי שטייגען?׳ ס׳וואלט זיין ווינשענסווערטה דאס די היינע ראדיקאלען זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט און אנפאנגען צו זאמ־לען בעצייטענס א פאנד, אויסצומיידען א יקרות אין דער צוקונפט און שטילען די אונצופריעדענהייט.

· · ·

רעסיפראסיטי איז דורכגעפאלען. די „פראטעקשאניסטען׳ האבען די אויבער־מאכט. ס׳וואלט זיין ווינשענסווערטה מיר זאלען זיך צו זיי ווענדען דאס זיי זאלען אונז „פראטעקטען׳ און ארויפלע־גען א הויכען אבצאהל אויף לאטיינערס „ליטעראַרישע׳ פעריל.

· · ·

די אידישע אקטיארען האבען אונז זעהר שטארק איבערראשט פארינע וואך. זיי האבען אונז בעוויזען אז צו זיין א פאיאן אויפ׳ן סטיידזש איז נאך גאר ניט און זיי האבען אונז בעוויזען זייער „קונץ׳ און מיטען שפיעלען אין דריטען אקט, אראבלויפענדיג פון דער סטיידזש און ארומלויפענדיג איבער׳ן האל ווי די וואהנזיניגע, נאכיאגענדיג איינע די צווייטע. און אלעס ווערט דאס געטהאן צוליעב „משה׳ן׳. און וואס טוט מען ניט צוליעב „משה׳ן׳? מען שרייבט ס׳זאל זיך פאסען פאר „משה׳ן׳, מען שפיעלט פאר איהם און מען רעדט פאר איהם. רעספעקט פאר „משה׳ן׳!

· · ·

מען האט אונז צוגעצעהלט: מיר זיי־נען „פלויז׳ 135 טויזענד. גערעכענט האט מען אז מיר זיינען דא ארום צוויי הונדערט טויזענד. ווארט, מיר זיינען נאך ניט פערטיג. מען וועט באלד שי־קען א פאאר דאזען פאליסלייט אונז ווידער איבערצעהלען. און ווער ווייס אויב מיר וועלען ניט פערדאפעלט ווע־רען דאן?...

· · ·

ענדליך האט מען דאך אנגעפאנגען הערען פון געוויסע רעפארמען. ס׳איז אפילו געווען צו ערווארטען, דען ס׳איז דאך ניט מעהר ווי נאטירליך: נאך דער גרויסער שלאכט וואו מיר האבען פער־לארען 7 מיניסטערשע קעפ (ווי די „טע־לעגראם׳ בעהויפטעט איז דיזען יאהר געווען א בעסערער הארוועסטינג אויף מיניסטארען ווי אויף ווייץ). און נאך א רעוואלוציאן מוז פאלגען „רעפארמען׳. אט צ. פ. ש. האט אונזער נייער מיניס־טער איבער די אייזענבאהנען זיך דער־פארעמט איבער צעהנדליגע טויזענדע ארבייטער, וועלכע האבען געארבייט שווער און ביטער כדי צו קענען ער־נעהרען זייערע פאמיליעס און האט זיי פארינע וואך געגעבען א „געלעגענהייט׳ אויסצורוהען זיך אביסעל... נו, מען איז דאך ניט מעהר ווי מענשען, שטענדיג רק ארבייטען? און דאס איז ערשט אן אן אנפאנג. מען פערזיכערט אונז אז עס וועלען נאך פיעל ענגליכע רעפארמען דורכגעפיהרט ווערען... אט הערט זיך אז מען וועט אונז בעפרייען מיט נאך א פאאר סאלונס און מאקע אין דער „נארד ענד׳ און מען וועט שוין ניט דאר־פען שלעפען דאס בארעל ביער פון יע־נער זייט סאבוויי. און דאס אלעס איז נור דערפאר וואס „מיר׳ האבען געוואוסט ווי פריטש׳ע [טעלעגראם].

· · ·

מיוניסיפאלע עלעקשאנס איז אויף דער טאגעס ארדנונג. מען פאנגט זיך שוין אן פארפערייטען צום קאמפף. עס גרייטען זיך שוין צום לויפען אונזערע שטאדט פערזארגער, אונזערע שטאדט טאטעס. מען זארגט פאר אונז. יעדער איינער איז „איבערצייגט׳ און פערזי־כערט אונז אז ער איז אויסען אונזער טובה, ווען ניט וואלט ער גאר ניט הא־פען די אבזיכט צו לויפען. ווער וויל עס דען זיין א שקלאף ביי א שטאדט, ביי קהל? נור ס׳גיט א צייט וואס מען „מוז׳ די פפליכטען צו דער געזעלשאפט פא־דערען דאס. און ווידער וועלען מיר האבען נייע „רעפארמען׳. אט הערט זיך אז מיר זאלען האבען א מיוניסיפאלע באד, ד. ה. א שטאדטיש מרחץ. און דאס איז זעהר נויטווענדיג. ס׳וואלט זיין ניט מעהר ווי רעכט פון די וויניפע־גער בירגער אונטערצושטיצען דיזע אונטערנעהמונג. די ערשטע וואלטען מיר אהין שיקען די געוועזענע, די היינ־טיגע און די צוקונפטיגע שטאדט טא־טעס און ס׳וועט טאקע נעהמען גענוג צייט אראבצושווענקען פון זיי דעם שמוץ... מעגליך דאס דער פילאדעל־פיער ראדיקאלער זייף מאנופעקטשו־רער וואלט צוליעב דיזען צוועק ארייג־געשיקט א פאאר קארס זייף. צו דיזען צוועק, בין איך זיכער, וואלט מר. יוסף פעלס ניט ענטזאגט. דערוויל גרייט מען זיך צו צום לויפען און ווידער וועט ביי אונז זיין פרעהליך אין שטעדטיל.

(435 פריטשארד עוו.)

מיין דעקלאראציע.

צו די אידען פון וויניפעג און בעזונ־דערס צו מיינע חברים ציוניסטען.

אויף אן אנדער פלאץ אין דיזער צייטונג וועט איהר געפינען אז די „בני ציון׳ סאסייעטי האט געפונען פאר נוי־טיג צום 2טען מאל נאך א הפסקה פון 5 יאהר מיר איבערצוגעבען דעם שווע־רען און פעראנטווארטליכען אמט פון פרעזידענט פון דער אגודת בני ציון, וועלכע איך זעלבסט האב מיט 7 יאהר צוריק געגרינדעט. קוקענדיג צוריק אויף דער ארבייט פון דער סאסייעטי פאר דער צייט פון איהר עקזיסטענץ קען מען מיט פערגעניגען ערקלעהרען אז דיזע אגודה האט ווייט ניט געשפיעלט קיין צווייטע קלאסע ראלע אין דער אלוועלט־ליכער ציוניסטישער בעוועגונג. צו די אלע ציוניסטישע אינסטיטוציאנען ווע־מענס הויכער צוועק עס איז די בעפריי־אונג פון דעם אידישען פאלק אויף זיין איינען לאנד, האט די היגע אגודה פערהעלטנוסמעסיג גאנץ גוט בייגע־שטייערט און מיטגעהאלפען פויען דעם עווינען בנין פון אונזער נאציאנאלען קיום די לאגע פון אידישען פאלק ווי אויך די לאגע פון אונזער לאנד אין יעצטיגען מאמענט ניט אונז באין אופן קיין רעכט צו רוהען אויף די ערובערטע לארבערס און צופריעדען זיין מיט דאס אויפגע־טהאנענע. דער ציוניזם אין וויניפעג האט נאך ווייט ניט פערנומען יענעם הויכען פלאץ אין געזעלשאפטליכען לעבען וועלכען ער וואלט בעדארפט פערנעהמען. ער האט נאך ווייט ניט ערריכט יענע גייסטיגע ווירקונג אויף מוחות און הערצער פון אונזערע שוועס־טער און ברידער ווי ער וואלט בעדארפט פערנעהמען.

אונזער יוגענד געהט אוועק פון אונז און איז נאך ניט בעריהרט פון דעם בע־פרייאונגס געדאנק פון אידישען פאלק. עס זיינען איהר אבסאלוט פרעמד אונ־זערע אידעאלען און אונזערע שטרעבונ־גען. אונזערע פרויען וועלכע האבען אלע מאל געשפיעלט אזא הויכע ראלע אין דער אידישער היסטאריע, זיינען גאנץ ווייט פון אונז און, ניט זעלטען, זאגאר א שטערונג צו אונזער צוועק. די פריי־טע מאסען זעלבסט, אבוואהל שוין א ביסעל דורכגעדרונגען מיט דעם אלגע־מיינעם בעגריף פון ציוניזם, קוקען נאך אלץ דערויף ווי אויף א ווייטען עתיד און פרעגען ווייס ניט יענע קרבנות, וועלכע עס דארף ברענגען א פאלק פאר זיין בעפרייאונג אין דער גאנץ נאהענ־טער צוקונפט.

די נייע לייטונג פון דער אגודת בני ציון, מוז זיך אלזא רעכענען מיט דעם אלטען און זוכען אן אומבייטונג. א נייע ערא פון טהעטיגקייט מוז אנגע־פאנגען ווערען, און יעדער ציוניסט וועט ווי א זעלנער גערופען ווערען צו טהאן זיין פפליכט און העלפען אוועקשטעלען דעם ציוניזם אויף דער שטופע וועלכע ער פעררדיענט צו שטעהן. אונזער פרא־גראם פיר דעם קומענדען יאהר איז ווי פאלגט:

א) די פעראייניגונג פון דער אידישער נאציאנאלער אינטעליגענץ פיר אלגע־מיינע נאציאנאלע ארבייט.

ב) די איינארדנונג פון רעגעלע פאלק פערזאמלונגען, וואו פאפולערע לעק־טשורס זאלען געהאלטען ווערען איבער אידישער היסטאריע, ליטעראטור, נא־ציאנאלער עקאנאמיע, פאלעסטינא א. ז. וו.

ג) די גרינדונג פון א יונג מאקאבעען קלאב, צו פערשפרייטען דעם נאציא־נאלען געדאנק, און אויפהויבען דאס בעוואוסטזיין פון אונזער יוגענד.

ד) פלאנמעסיגע און אונאויפהערליכע אגיטאציע און פראפאגאנדע פון ציוניס־טישען געדאנק, צווישען די מאסען, סאסייעטיס און לאדזשעס.

ה) גרינדען א בנות ציון פעראיין אום צו פעראינטערעסירען די אידישע פרוי מיט אונזער בעוועגונג.

ו) די גרינדונג פון א בני ציון קעמפ.

ז) און לעצטענס דאס בויען א ציון היים וואו אונזער ארבייט זאל קענען אנגעהן פריי און אונגעשטערט.

איהר זעהט אלזא אז המלאכה מרובה ארבייט איז דא גענוג און פיר אלעמען, אבער דאס אלעס אויבענדערמאהנטע געהט ניט ארויס פון די גרענעצען פון מעגליכקייט. עס איז אלעס אין אונזערע קרעפטען עס מוז נאר זיין אין אונזער ווילען.

איך האב דערום אז יעדער נאציאנאל בעוואוסט זייענדער איד און בעזונדערס יעדער ציוניסט, וועט קומען צו הילף מיט וויפיעל יעדער קען, און העלפען דורכפיהרען מכח אל הפועל דאס אנ־געצייכענטע און דאדורך העלפען די בעפרייאונג פון אונזער פאלק אין לאנד.

בברכת ציון א. אסאווסקי,

יו״ר אגודת בני ציון.

אין די טהעאטערע.

אין די וואקער טהעאטער.

„דהי פארשטון האנטער׳ וועט די גאנצע נעקסטע וואך געשפיעלט ווערען אין די וואקער טהעאטער אנפאנגענדיג פון א ספעשיל האלידעי מאטינע, מאנ־טאג—טהענקסגיווינג דעי׳. דאס שטיק איז זעהר אמוזירענד און איז דראמאטי־זירט פון אן ערצעהלונג וואס טראגט דעמזעלבען נאמען און וועלכע איז א לאנגע צייט געשפיעלט געווען אין ניו־ארק. דאס איז א געשיכטע פון א יונגען מאן וועלכער האט געהאלטען אין איין זוכען דאס מזל זיינע. מר. פרעד ניבלא איז א פראבטפאלער קאמיקער, ער און מיס דזשאזעפינא קאהן נעהמען די הויפט ראלען.

מאדאם נארדיקא די וועלט בעריהמ־טע אמעריקאן־סאפראנא וועט אויפ־טרעטען אין די וואקער טהעאטער אם מאנטאג דעם 13טען נאוועמבער. די מאדאם נארדיקא ווערט גערעכענט אלס איינע פון די שעהנסטע פרויען און אלס איינע פון די שעהנסטע זינגערס.

אין די וויניפעג טהעאטער.

נעקסטע וואך וועלען די פראמינענטע שוישפיעלער אויפטרעטען אין זעהר א גוטע פיעסא מיט׳ן נאמען „פאלי אף די סירקוס׳.

די הויפט טהעאטער געהער האבען געוויס געהערט פון דיזער פיעסא וועלכע שטעלט פאר פיעלע סצענעס פון דעם דעם צירק לעבען און האט אויך אין זיך פיעלע זעהר שעהנע ליעבעס בילדער וואו עס ווערט געצייכנט אויך דאס לע־בען פון די קונצען מאכער אין די ציר־קען און זייער ספערא אין וועלכער זיי געפינען זיך. דער נאמען פון דער פיעסא איז ווי געזאגט גוט בעקאנט, זי וועט געשפיעלט ווערען אין די וויניפעג טהע־אטער פון נעקסטען מאנטאג מאטינע און די גאנצע וואך און עס איז צו הא־פען אז דאס פובליקום וועט זיך אמוזי־רען אויפ׳ן בעסטען אופן ביי דיזער פליי.

בריעף פון נויארק.

[פון אונזער קארעספאנדענט]

מ. פרידמאן.

איהר געדענקט דאך מסתמא דעם רעש וואס איז געווען ביי אונז, אין די פעראייניגטע שטאאטען, מיט דער פראגע וועגען די רעכטע פון אמעריקא־ניש־אידישע בירגער אין רוסלאנד. עס האט זיך שון געווען געהאנדעלט זאגאר וועגען אבריישען די האנדעלס־בעציהונ־גען מיט דער צארישער מדינה, אין פאל דער רוסישער טיראן וועט ניט נאכגע־בען די אנערקענונג פון אמעריקאנישע פאספארטען פון אידישע בירגער. נאר צום בעדויערען איז דיזער טומעל זעהר שנעל אריבער און עס איז ווידער שטיל געווארען.

עס איז דעריבער אינטערעסאנט יעצט מיטצוטהיילען אז דער שטילשטאנד שיינט צו זיין גיכער א צייכען פון אן אנקומענדען שטורם:

דא ניט לאנג איז אבגעהאלטען גע־ווארען אין וואלדורף אסטאריא א פער־זאמלונג פון פראמינענטע אמעריקאנער בירגער מיט דעם צוועק צו ארגאניזירען א בעוועגונג איבער׳ן גאנצען לאנד ווע־גען דעם. צווישען די פערזאמעלטע זיי־נען געווען אזעלכע פערזאנען ווי קרילי־אן, דער פרעזידענט פון „סיוויל סירוויס קאמישאן׳, קאנגרעסמאן דזשעפערסאן, עדווארד לויטערבאך, קאנגרעסמאן לי־ווי, וועלכער איז א מיטגליעד פון די האוז קאמיטע אן פאראין רעליישאנס און פיעלע אנדערע.

עס איז געגרינדעט געווארען אן אר־גאניזאציאן אונטער׳ן נאמען „די סיטי־זענס קאמיטע טו פראטעסט עגענסט ראשיע׳ס דיסקרימינישאן׳.

אלס בעאמטע זיינען ערוועהלט גע־ווארען אזעלכע פערזאנען ווי ענדרוי ווהייט, געוועזענער יונייטעד סטייטס אמבאסאדאר צו דייטשלאנד; גאווערניר ווילסאן פון ניו דזשורסי, גאווערנאר הירשמאן פון אהייא, בישאפ הענדריק, רעוו. וועסלי־היל אין פארקהורסט און אנדערע. ער איז דעריבער צו האפען אז די בעטהיילינונג פון אזעלכע איינפלוס־רייכע מענשען וועט קענען ברענגען די געווינשטע רעזולטאטען.

· · ·

א גרויסער קאמפף קומט יעצט אויך פאר אויף דער איסט סייד פון נויארק. דאס רייסען זיך צווישען זיך צוויי אלטע גוטע פריינד דער רעדאקטאר פון „פאר־ווערטס׳ מיט׳ן רעדאקטאר פון „ווארהייט׳. מיט וואס עס וועט זיך ענדיגען דיזער קאמפף איז ניט בעוואוסט. דיזעס בעשטעהט אין דעם וואס אב. קאהן האט געכאפט ל. מיללער׳ן ביי א ליגען און מילער האט געכאפט קאהן׳ען ביי א ליגען. הייסען הייסט עס אריפמעטיש אז א ליגנער און א ליגנער זיינען צוויי ליגנערס. נאר ווי עס איז, דערוויל איז דער ריה אויף דער איסט סייד נאר ניט קיין אנגענעהמער...

· · ·

די נויארקער ס. ט. (סאציאליסטען טעריטאריאליסטען) גרייטען זיך יעצט צו זייער קאנווענשאן וועלכע דארף אב־געהאלטען ווערען אין פילאדעלפיא. די־זע קאנווענשאן קען מען זאגען איז א צייכען פיר א געוויסער ערוואכונג נאכ־דעם ווי דיזע פארטיי האט פון זיך א גאנץ לאנגע צייט ניט געלאזט הערען. דער אידישער עולם ווי עס ווייזט אויס האט זיך שטארק ניט געקימערט וועגען דעם. און די פארטיי האט געזאלט אפ־שטארבען אין דער אידישער גאס. אויב די פארטיי וויל צוריק אויפלעבען און וויל צוריק ערוועקען סימפאטי צו זיך פון דאס פאלק דאן מוזען זיי אנפאנגען עפעס צו טהאן פראקטישעס. צי וועלען זיי עס טהאן און צי וועלען זיי עס קענען טהאן, דאס וועט די צייט בעווייזען.

אין עמפרעס טהעאטער.

פאר די לעצטע פאאר וואכען זיינען אונזערע פראגראמס די רייכסטע וואס עס פערמאנט די וואדיוועל ביזנעס. נעק־סטע וואך וועט זיכער ניט אונטערשטע־ליג בלייבען. לעזט אונזערע אנאנסען און אונזערע פראגראמס און איהר וועט זיך איבערצייגען אז דאס וואס די עמפ־רעס טהעאטער האט אימער אזא גרוי־סען סוקסעס האט זי צו פערדאנקען איהר איינען טהעטיגקייט און שווערע מיה. מיר שפארען קיין זאך ניט אום צופריעדענצושטעלען דאס פובליקום און צו ברענגען אזעלכע קרעפטע וואס זאלען אמוזירען אונזערע פאטראנייזער. נעקסטע וואך וועט „ארנס אייזעל׳ דער איירישער ראמאנס ברענגען פיעל פעה־נגינען צו די וועלכע וועלען ניט פער־פעהלען דאס צו זעהען, ווי אויך די אי־בעריגע אנטהייל נעהמער אויף דעם סטיידזש פון די עמפרעס טהעאטער. דערצו האבען מיר אויף נעקסטע וואך זעהר שעהנע מאווינג בילדער.